

En film fra 1913

Forsidebilledet: *Gabriella Pallotti* og *Giorgio Listuzzi* i *Vittorio de Sicas* „Tag over Hovedet“ („Il Tetto“, 1956).

En film fra 1913	154
Nye billeder	155
Det søgende øje af <i>Theodor Christensen</i>	156
12 år efter „Forfulgt“ af <i>Bent Petersen</i>	158
<i>Aleksander P. Dovsjenko</i> (1894–1956) af <i>Erik S. Saxtorph</i>	160
Opgøret med nazismen i tysk film af <i>Werner Zurbuch</i>	164
Appetitvækkende („Japan Motion Picture Almanac 1957“) af <i>Ib Monty</i>	168
Den megen lærdom (<i>Marie- Thérèse Poncet</i> : „Dessin Animé, Art Mondial“) af <i>Werner Pedersen</i>	168
En stumfilmhistorie (<i>Paolella</i> : „Storia del Cinema Muto“) af <i>Marguerite Engberg</i>	169
3 slags fjernsyn af <i>Ole Gammeltoft</i>	170
<i>Filmanmeldelser</i> :	
„Mod ny dag ...“ af <i>Erik Ulrichsen</i>	171
„Den farlige alder“ af <i>Werner Pedersen</i>	172
„Dagdriverne“ af <i>Ib Monty</i>	174
Fra Filmmuseets plakatsamling	175
Filmindex XXIV (<i>Clara Pontoppidan</i>)	176

Ansvarshavende redaktør:
ERIK ULRICHSEN

„Kosmorama“ udgives af Det Danske Filmmuseum, Vestergade 27, K., tlf. Minerva 2686. Biblioteket er åbent hverdage 12–15 (dog lukket om lørdagen) og tirsdag, onsdag og torsdag 19–21. Filmsalen: Frederiksberggade 25, tlf.: Byen 1503, ekspedition hverdage 9–17 (lørdag 9–13). „Kosmorama“ koster tilsendt 6 kr. årlig (9 numre) — første årgang kan købes for 5 kr., anden årgang for 6 kr. Enkelte numre fra de 2 første årgange kan fås for 75 øre stk. Bladet kan kun fås direkte fra Filmmuseet, giro 46738.

Lay-out: Bergsøe Reklame A/S

Tryk:
A. W. HENNINGSEN

I marts spillede Det Danske Filmmuseum *Victor Sjöströms* „Ingeborg Holm“ fra 1913. Forevisningen inspirerede både til glædelige tanker og til melankolske.

Filmen er forbløffende. I tidens ikke videre smidige stumfilmstil er skabt et værk, som er i stand til at fængsle og røre os den dag i dag. Filmen har mangler, den skæmmes af lidt for udpenslede børnescener i begyndelsen og nu og da af en lidt snæversynet svensk puritanisme. Men helheden har kunstnerisk magt. *Hilda Borgström* spiller den af skæbnen mishandlede kvinde med kras ægthed, og instruktøren støtter gang på gang fortræffelig skuespillerinden i billedbehandlingen.

Glædeligt er det at finde en relativt sikker bekræftelse på, at filmen er en kunst. Mange nyere film kan vi måske lide af „uvedkommende“ grunde, fordi de sætter problemer under debat, fordi de taler til vore yndlingsfordomme, fordi de er moderne, „aktuelle“. Men skønt disse interessemomenter naturligvis kan være i intim forbindelse med det kunstneriske, kan de ikke anvendes som kriterier for, at der er tale om kunst. Langt liv er i hvert fald et bedre kriterium, og „Ingeborg Holm“ lever 44 år efter, at den kom til verden, det vil de fleste kunstreceptive mennesker være enige om.

Melankolien sætter ind, når man begynder at fundere over, at der skulle gå mange år efter 1913, før en større del af de dannede erkendte filmens kunstneriske muligheder — og når man tænker på, at det endog i 1957 nu og da bliver regnet for chikt at sige, at man ikke går i biografen, at man ikke har forstand på film.

Ikke mindst sørgeligt er det, at dette syn især kan mødes blandt de bedre begavede. Hvor stor en del af den danske intelligens ulejligede sig ind til *Luis Buñuels* „Døden i Junglen“? Er samme intelligens så lille, at den ikke kan forhindre en fiasko som „Døden i Junglen“? Eller er forklaringen på fiaskoen ikke snarere den, at en stor del af de dannede ser omtrent lige så ligegyldigt på filmkunsten, som de tilsvarende samfundsmedlemmer gjorde i 1913, da *Sjöström* udsendte „Ingeborg Holm“?

Homo sapiens — selv den mere tænkende art — synes at være særdeles langsom. Der går nok endnu mange år, før en interessant *Buñuel*-film lokker dem, der vil følge med, i højere grad end et ligegyldigt *Tennessee Williams*-stykke.

Men for nu ikke at slutte langt nede: Dette forhold er medvirkende til, at det stadig er festligt at slås for filmkunsten.